

Næringsministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

25/808-3

17. februar 2025

Dokument 8:50 S (2024-2025) Representantforslag om opprettelse av et statlig mineralselskap - vurdering

I regjeringens mineralstrategi er ett av tiltakene at det skal vurderes om det skal opprettes et eget statlig mineralselskap eller fond for å sikre lønnsom og bærekraftig utvikling av kritiske råvarer. Tiltaket er til vurdering i departementet. Dette er en sak som krever grundig utredning og det er for tidlig å trekke en konklusjon nå. Opprettelse av et statlig mineralselskap vil også ha budsjettmessige konsekvenser som vil avhenge av hvordan selskapet eventuelt organiseres og bør dermed utredes tilstrekkelig før det tas en beslutning. Statlig eierskap bør for øvrig vurderes i lys av om det er det beste tiltaket for å nå målene, eller om det er andre tiltak som treffer bedre.

Myndighetenes viktigste ansvar er å etablere gode og forutsigbare rammevilkår og regelverk. Norge har utvinning av kritiske mineraler, produksjon av kritiske råvarer, og potensial for å øke både mineralutvinning og ny industri. En viktig del av rammevilkårene for slik virksomhet er et godt samarbeid med partnerland og allierte for å bidra til at verdikjedene for kritiske råvarer er robuste. Vi har i den sammenheng inngått flere industripartnerskap, med bl.a. EU, Tyskland og Frankrike. Vi har også inngått en «Memorandum of Cooperation» med USA og vi er medlem av Mineral Security Partnership (MSP). For hensyn til nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap vil også regulering være et sentralt virkemiddel.

Regjeringen arbeider med problemstillingene knyttet til kritiske mineraler langs flere spor. Vi jobber blant annet med et forslag til ny minerallov og tar sikte på å levere dette til Stortinget til påske.

Når det gjelder Fensfeltet er jeg enig med forslagstillerne i at dette er en interessant forekomst med potensial for fremtidig utvinning, men det er fortsatt et langt utviklingsløp som gjenstår. Det er, som for alle mineralprosjekter, nødvendig med en rekke utredninger, tillatelser og avklaringer før det er avklart om det er grunnlag for gruvedrift. Det må også tas hensyn til at det allerede er private selskaper som har etablerte rettigheter og utviklingsprosjekt der i dag som må respekteres. Mitt inntrykk er at selskapene i Fensfeltet har god dialog med kommunen og berørte statlige myndigheter.

I januar i år foreslo Nærings- og fiskeridepartementet selskapet Rare Earth Norways prosjekt til MSP. Prosjektet skal nå gjennomgå noen steg, og dersom det ender med at prosjektet godkjennes vil det gi tilgang til nettverket til MSP-medlemmene. Å løfte prosjekter gjennom MSP vil kunne bidra til å synliggjøre dem. Departementet har også i 2024 gitt tilskudd på 2,5 mill. kroner til Nome kommune for å legge til rette for god fremdrift i planavklaringene. Dette er en viktig del av arbeidet frem mot mulig fremtidig gruvedrift i Fensfeltet.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth